

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. I-S1-1961/76-2
od 6.XII 1976.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Lida Horvat, prof.dr Branko
Jakaša

Prijevoz kamionom - Odgovornost vozara i pošiljatelja za
nepravilno slaganje tereta - Ovlašteniku tereta - prima-
telju - za nepravilno slaganje tereta odgovara pošilja-
telj koji je teret nepravilno složio, koja je okolnost
prouzročila oštećenje tereta - Na tu vozarovu odgovorno-
st ne utječe ni činjenica da je za štetu eventualno su-
odgovoran i vozar

Tužitelj je osiguratelj koji je svom osiguraniku nadoknadio štetu, a tuženi su špediter i vozar koji je prevezao teret na kojemu je tijekom prijevoza nastala šteta.

Medju strankama nije sporno da je prvotuženi, odno-
sno njegovi radnici, vršio 24.VIII 1974. direktni iskrcaj
i ukrcaj 16 komada sanduka mašinskog stakla iz vagona u
kamion i da je prvotuženi taj kamion-šleper zajedno s di-
zalicom naručio od drugotuženoga; da su radnici prvotuže-
noga teret u šleperu smjestili i učvrstili; da je vozač
drugotuženoga nakon izvršenog utovara učvrstio teret če-
ličnim užetom i da je kamion vozio s teretom na odredište.
Nesporno je i to da se tijekom vožnje u Rijeci na Buleva-
ru Marxa i Engelsa u blizini pumpne stanice na Mlaki ka-
mion s teretom prevrnuo i da je cijela pošiljka stakla
bila uništena. Nije sporno ni da je bilo utvrđeno da je
vozač drugotuženoga vozio polagano (5-6 km/s), da čelično
uže kojim je teret bio vezan nije puklo i da je ova prome-
tna nezgoda (prema zapisniku saobraćajne milicije u Rije-
ci od 10.IX 1974) bila prouzročena "nepravilnim utovarom"
(zbog kojeg je došlo do nagiba tereta i prevrtanja šlepe-
ra na kolovoz). Zbog ovog je razloga vozač drugotuženoga
bio kažnjen novčanom kaznom od din. 200,00. Vještak je u
prvostepenom postupku iznio mišljenje da do prevrtanja
šlepera ne bi bilo došlo da su kod smještaja tereta u ka-
mion bili ispunjeni svi tehnički uvjeti, tj. da je s ob-
zirom na volumen i visinu tereta sljemena točka bila pro-
pisno fiksirana. Na taj način bi se spriječilo kod vožnje
po neravnom asfaltnom kolovozu bočno pomicanje tereta ko-
je je prouzročilo prevrtanje vozila. Vještak je isključio
mogućnost postojanja "više sile" (neravni asfaltni put)
kao uzrok prevrtanja vozila.

Tužitelj je s naslova osiguranja naknadio vlasniku pošiljke - osiguraniku štetu i regresnim, alternativno postavljenim zahtjevom tražio je da se prvotuženoga presudi na naknadu štete time, da se, ukoliko se taj zahtjev ne usvoji, drugotuženoga obveže na plaćanje utuženog iznosa.

Pravodobnom žalbom prvotuženi pobija prvostepenu presudu kojom ga je prvostepeni sud presudio da plati tužitelju s naslova naknade štete din. 104.569,95 spp.

Žalitelj ističe razloge bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrdjenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Smatra da je pogrešno stajalište prvostepenog suda da je on (prvotuženi) odgovoran za naknadu nastale štete, jer da je do štetnog događaja došlo zbog nepravilno složenog tereta na vozilu drugotuženoga i da su za utovar odgovorni njegovi radnici. Prema shvaćanju žalitelja za eventualno nepravilno izvršeni utovar odgovoran je drugotuženi kao specijalizirano transportno poduzeće. Takvo stanje stvari proizlazi i iz vještačenja koje je bilo provedeno u prvostepenom postupku. Prvostepeni je sud donio rješenje da će^{se} provesti vještačenje po dvojici vještaka, a stvarno vještačenje izvršio je samo jedan vještak. Žalitelj je nalazu tog vještaka stavio neke primjedbe, međutim taj vještak nije bio pozvan da na ročištu o tim primjedbama daje svoje mišljenje, tako da je žalitelju bilo onemogućeno da u postupku sudjeluje ravnopravno s drugim učesnicima.

Žalitelj ističe i pomanjkanje pasivne legitimacije. Navodi, kad bi se i prihvatilo kao pravilno stajalište pobijane presude da je do štetnog događaja došlo uslijed nepravilnog postupka radnika koji su tovarili teret, trebalo je tužiti OOUR čiji radnici su prouzročili štetu, a ne organizaciju udruženog rada.

Iz svih ovih razloga žalitelj predlaže da se pobijana presuda preinači i tužitelj odbije s tužbenim zahtjevom, podredno da se presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno sudjenje.

Kraj takvog stanja stvari, koje nije dovedeno u sumnju ni navodima žalbe, žalbeni sud je u cijelosti usvojio razloge zbog kojih je prvostepeni sud udovoljio tužbenom zahtjevu prema prvotuženome.

Pravilno je prvostepeni sud našao da je prvotuženi u odnosu prema tužitelju odgovoran za nastalu štetu. Ovo iz razloga što nema sumnje da je prvotuženi po svojim radnicima vršio utovar pošiljke radi daljnjeg transporta u kamion

drugotuženoga, kojega je u tu svrhu sam angažirao, da je po svojim radnicima teret u kamion učvrstio i smjestio i da je upravo zbog nepropisnog utovara predmetne robe došlo tijekom transporta do prevrtanja vozila, a s tim u vezi i do uništenja pošiljke. Prema tome u odnosu na tužitelja potpuno je nevažno da je drugotuženi specijalizirano transportno poduzeće i da je kamion vozio vozač drugotuženoga. Za opravdanost tužbenog zahtjeva prema prvotuženome nije stoga značajno pitanje eventualne suodgovornosti drugotuženoga za prevrtanje vozila (s obzirom na činjenicu da je visina utovarenih sanduka bila znatno viša od bočnih stranica šlepera i da je stoga postojala povećana opasnost od prevrtanja vozila kod vožnje). Sve ove okolnosti ne tiču se tužitelja već je to stvar ugovornog odnosa prvo- i drugotuženoga, u vezi iznajmljenog šlepera.

Dosljedno tome stajalište žalitelja da je za predmetnu prometnu nezgodu a s tim i za nastalu štetu odgovoran drugotuženi prema tužitelju, a ne on, ne može se usvojiti.

Isto tako ne mogu se usvojiti ni navodi žalbe ukoliko se odnose na provedeno vještačenje. Neposrednim uvidom u elaborat vještaka koji je prvostepeni sud ocijenio kao vjerodostojan dokaz, ovaj je žalbeni sud utvrdio da je vještak na osnovi iscrpnih razmatranja tehničkih uvjeta za pravilan utovar ovog specifičnog tereta došao do zaključka da su radnici prvotuženoga propustili kod utovara pričvrstiti teret na način koji je bio nužno potreban da se isključi njegovo pomicanje u toku transporta. Kako prvotuženi u svojim primjedbama nije osporio utvrdjenje vještaka da teret na svojoj sljemenoj točki nije bio učvršćen, a što je bilo od odlučne važnosti za njegovu stabilnost tijekom transporta, već se ograničio samo na opis izvršenog pričvršćenja tereta na platformi šlepera, prvostepeni je sud pravilno postupio kada je usvojio nalaz vještaka. Vještačenje na istu okolnost po drugom vještaku značilo bi samo nepotrebno produljivanje tjeka parnice.

Na kraju valja napomenuti da žalitelj nije potkrijepio nikakvim konkretnim dokazima svoj prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije, koji je iznio tek u žalbi, a što je bio dužan učiniti u smislu čl.341. ZPP-a. Prema tome ovaj drugostepeni sud nije taj žalbeni navod ni cijenio.

L.H: